

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

Херсон

22.03.2016

№2/39-рк/к

ПАТ «Державний ощадний
банк України»
вул. Госпітальна, 12-Г
м. Київ, 01001

Копія: Філія-Херсонське обласне
управління АТ «Ощадбанк»
вул. Суворова, 26
м. Херсон, 73000

Про вжиття заходів щодо усунення
причин та умов вчинення дій,
що мають ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративною колегією Херсонського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України на виконання доручення Антимонопольного комітету України від 26.01.2016 №13-01/22 розглянуто заяву <...> від 15.12.2015 б/н, щодо стягнення з нього комісійної винагороди при оплаті за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення на користь МКП «Виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства м. Херсона» (код ЄДРПОУ 03355726) (далі- МКП «ВУВКГ м. Херсона»).

В ході розгляду цієї заяви та дослідження ринку послуг з приймання платежів від населення на користь МКП «ВУВКГ м. Херсона» встановлено наступне.

Згідно з інформацією, наданою МКП «ВУВКГ м. Херсона» листом від 12.02.2016 №01/03-08/205, найбільшу суму коштів за надані МКП «ВУВКГ м. Херсона» у 2015 році населенню послуги з централізованого водопостачання та водовідведення отримано (перераховано) від Українського державного підприємства поштового зв'язку «Укрпошта» (код ЄДРПОУ 21560045) (далі- УДППЗ «Укрпошта») (35,4% від загальної суми коштів) та ПАТ «Державний ощадний банк України» (код ЄДРПОУ 00032129) (33,5% від загальної суми коштів). Тобто дані суб'єкти господарювання займають монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з приймання платежів за надані МКП «ВУВКГ м. Херсона» послуги з централізованого водопостачання та водовідведення у територіальних межах м. Херсона з сукупною часткою 68,9%.

Постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 №869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги» затверджено Порядок формування тарифів на послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем) (далі- Порядок).

Відповідно до пункту 16 Порядку, до складу витрат на збут послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення включаються витрати, безпосередньо пов'язані із збутом послуг споживачам, зокрема:

витрати пов'язані з виготовленням розрахункових документів, оплатою послуг єдиних розрахункових та інформаційно-обчислювальних центрів;

витрати, пов'язані з виконанням робіт із збору коштів від споживачів за надані послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення за окремими договорами та дорученнями;

витрати на оплату інформаційних послуг, безпосередньо пов'язаних із збутом послуг;

витрати на оплату послуг банків та інших установ з приймання і перерахування коштів споживачів за надання послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення.

Згідно з листом МКП «ВУВКГ м. Херсона» від 15.03.2016 №01/03-04/1015, постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг від 11.07.2014 №892 (далі-Постанова №892), у складі структури тарифу затверджено витрати на відрахування банкам (за послуги в загальному тарифі на послугу централізованого водопостачання та водовідведення) в розмірі **0,3%**.

За результатами аналізу договору про надання послуг з приймання коштів із споживачів за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення від 01.09.2014 б/н, укладеним між МКП «ВУВКГ м. Херсона» та ПАТ «Державний ощадний банк України» (Філією - Херсонським обласним управлінням АТ «Державний ощадний банк України») встановлено, що цим договором передбачено зобов'язання для МКП «ВУВКГ м. Херсона» здійснювати оплату за надані установами банку інформаційні послуги у розмірі **0,3%** від суми кожного окремо прийнятого платежу.

Тобто положеннями цього договору передбачено обов'язок для МКП «ВУВКГ м. Херсона» здійснювати оплату за надані установами банку інформаційні послуги та не передбачено зобов'язання для МКП «ВУВКГ м. Херсона» сплачувати комісійну винагороду за приймання ПАТ «Державний ощадний банк України» платежів від населення.

Таким чином має місце ситуація, коли населення сплачує комісійну винагороду ПАТ «Державний ощадний банк України» за приймання платежів на користь МКП «ВУВКГ м. Херсона» відповідно до встановлених ним тарифів, незважаючи на те, що вказана комісійна винагорода закладена в тариф МКП «ВУВКГ м. Херсона» на послуги з централізованого водопостачання, водовідведення, як це передбачено пунктом 16 Порядку.

Тобто населення м. Херсона двічі сплачує комісійну винагороду при оплаті за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, наданих МКП «ВУВКГ м. Херсона», а саме:

1) Перший раз - при оплаті розрахованої вартості отриманих послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, оскільки до складу тарифу МКП «ВУВКГ м. Херсона» вже включено витрати на оплату послуг банків та інших установ з приймання і перерахування коштів споживачів за надання послуг з централізованого постачання холодної води, водовідведення в розмірі **0,3%**.

2) Другий раз - при оплаті комісійної винагороди за касове обслуговування за тарифами ПАТ «Державний ощадний банк України».

Оскільки згідно з договором, укладеним з ПАТ «Державний ощадний банк України» (Філією - Херсонським обласним управлінням АТ «Державний ощадний банк України»), МКП «ВУВКГ м. Херсона» сплачує останньому комісійну винагороду в розмірі **0,3%** від суми кожного прийнятого платежу за надані установами банку інформаційні послуги, то має місце ситуація коли в договорі не передбачено зобов'язання для МКП «ВУВКГ м. Херсона» сплачувати комісійну винагороду за приймання ПАТ «Державний ощадний банк України» платежів від населення у розмірі 0,3% (що передбачено пунктом 16 Порядку).

Оскільки ПАТ «Державний ощадний банк України» та УДППЗ «Укрпошта» займають монополіне (домінуюче) становище на ринку послуг з приймання платежів за надані МКП «ВУВКГ м. Херсона» послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, та враховуючи, що послуги з приймання платежів цими суб'єктами господарювання надаються також і в сільській місцевості де майже відсутні відділення інших банківських установ, то споживачі практично позбавлені альтернативи в отриманні цих послуг від інших суб'єктів господарювання.

Таким чином, дії ПАТ «Державний ощадний банк України», які полягають у **невизначенні** в договорі з МКП «ВУВКГ м. Херсона» **розміру комісійної винагороди**, яку МКП «ВУВКГ м. Херсона» має сплачувати на його користь **за приймання платежів від населення**, що суперечить пункту 16 Порядку, мають ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополіним становищем на ринку, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Згідно з частиною третьою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державний контроль за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції, захист інтересів суб'єктів господарювання та споживачів від його порушень здійснюються органами Антимонопольного комітету України.

Враховуючи соціальну значимість встановлення економічно обґрунтованого рівня комісійної винагороди, яку населення сплачує на користь банків та інших фінансових установ при сплаті за отримані житлово-комунальні послуги, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», з метою усунення причин та умов, що сприяють вчиненню порушень законодавства про захист економічної конкуренції, адміністративна колегія Херсонського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

РЕКОМЕНДУЄ:

1. Філії - Херсонському обласному управлінню АТ «Державний ощадний банк України» (код ЄДРПОУ 02766367) вжити заходів щодо усунення причин та умов вчинення дій, що мають ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом внесення відповідних змін до договору або переукладення договору про приймання платежів від населення **із визначенням розміру комісійної винагороди**, яку МКП «ВУВКГ м. Херсона» сплачуватиме ПАТ «Державний ощадний банк України» **за приймання платежів від населення**.

2. Про результати розгляду рекомендацій та вжиті заходи повідомити Відділення в п'ятнадцятиденний строк з дня їх отримання з наданням копій відповідних договорів.

Адреса для надання відповіді: **м. Херсон, пр-т Ушакова, 47, 73000; e-mail: khs@amcu.gov.ua; факс: (0552) 49-82-29, 49-82-01.**

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду особами, яким вони надані.

Згідно з частиною третьою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умов виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито необхідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

В.о. голови територіального відділення -
В.о. голови адміністративної колегії

Н.М. Бережанська